

DEBRECZEN

A DEBRECENI FŐGIMNÁZIUM ÉS 48-AS PÁRT HÍVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési helyben, kézhez hordva:

Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:

MOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám

Előfizetési ár az időkire, postán küldve:

Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Kossuth Lajos nevénapján.

Dr. Juhász Nagy Sándornak a Kossuthlakomán tartott beszéde.

Kossuth Lajosról emlékezünk. Sötét kietlen éjszakában fényt keresünk, világosság után sovárgunk.

Sötét éjszakában, a hazafiatlanság, a bűnös köznyosság, az elvtelenség, a nemzeti elsatnyulás mai, siri, sötét, döbbenetes éjszakájában, fényt kutatva, világosságra vágyva összejejtünk ide, hogy felidézük az Ő fényes, ragyogó emlékezetét.

Mintha vak sötétségből egyszerre akarnánk bepillantani a tündöklő napba: midőn Kossuth Lajos emlékéit idézzük. Csak lehet borulni az ő örök igévé vált emléke előtt, mert szemünk gyenge, hogy eibirjuk a reánk zúgó fakító fényességet.

Mégis ha már Önök engemet felhívtak, hogy ezt a remekművű Kossuth-serleget én adjam át először, évente való nemes rendeltetésének, hadd emeljek ki most csak egy vonást az Ő kibeszélhetlen, tüneményes nagyságából és a mai gyáva, tespedő, meghunyászkodó, rab-szolga kor emberei előtt hadd kíséreljem

meg felidézni Őt, a nagy nemes eszméknek küzdőjét, mint harcolót, a megingathatlant, a legyőzhetlent, a megdörögtetlent.

Az emberi élet szünetnélküli elkerülhetlen harc és e harc folytán, szünetnélküli, elkerülhetlen fejlődés: mondja Kidd a híres bölcselelő. Ha volt ember, ki részét kivette ebből a szünetnélküli harcból, az Kossuth Lajos volt.

Ime egy fenséges, hatalmas, hosszú emberi élet, tele rettentő küzdelmekkel az igazságért, a szabadságért, a hazáért, az emberiségért, a legázott jogtalan néptömegekért; ime egy emberi élet, tele harcokkal szemben a hatalmasokkal, az elnyomókkal, félelmetes zsarnokokkal, idegen államok roppant tulerejével; ime egy emberi élet: annyi erőkiéjtés, dacolva a börtönnel, vérpaddal, számkivetéssel; ime egy emberi élet, örökös küzdelmek sorozata, szóval és tóval a békében, hadseregek szervezésével és véres ütközetekkel a háboruban; egy emberi élet tele lélekölő vergődésekkel, szenvedésekkel, súlytva iszonyu balsorsból, amely mindent elragadott tőle: ez volt a Kossuth Lajos élete.

De bár szakadt légyen reá a világ minden csapása, szenvedése és megpróbáltatása, még sem ingott meg soha.

Nem lehetett meghajlítani, letörni, megfélemlíteni. Ment egyenesen előre folyton, a legrettentőbb, a legkétségbeesettebb, a legreménytelenebb küzdelmekbe is. Mert érezte, hogy vele van az igazság. Ez volt a harcoló Kossuth Lajos.

Csupa szilárd erő, mintha teste, lelke ércből lett volna öntve.

A mai gyáva, szolgálékü, hitvány korszak magyarjai elé, állítsuk oda példaképpen a harcoló Kossuthnak alakját.

Mert ilyen emberfeletti küzdelemre van szükség ismét. Régen letűnt idők kezdenek megelevenedni. A 48-as korszak vezérlő eszméi: a nemzeti szabadság és a demokratikus haladás, megint egyesülő erővel nyomulnak előre. Meg akar ismétlődni a múlt.

Ujra ott vagyunk, ahol 1848 előtt, amikor a társadalom politikai fejlődésének vezéreszméit Petőfi két költeménye fejezi ki. Az egyik: „Haza és szabadság, ez a két szó, melyet először tanuljon dajkától a gyermek és ha a csatában a halál eléri, utólszor e két szót mondja ki a férfi”. A másik költemény pedig: „Jogot a népnek, az emberiség nagy szent nevében adjatok jogot! s a hon nevében egyszersmint, amely eldőlt, ha nem nyer új védoszlopot”.

A történelem a múlt politikája, a

Hamis fény.

Irta: ZETA.

Az égboltozaton haragos felhők kergették egymást, az utcák kihaltak voltak. Amolyan hajnalodás bántóan szürke derengés ömlött el mindeneken.

Az éjszakai mulatóhelyiség tükörlakaira lehuzgálta egymásután a rollókat az állmos hetes.

Egyszerű, munkás ember támaszkodott oda a kávéházi épület hátulsó kapujához s várt-várt csendesen.

A fejét a mellére hajtotta s ha tuskés szemepillái alól nem villogtak volna elő nagy fényes szemek, azt gondolta volna az ember, hogy valami önmagával tehetetlen, szundikáló részeg ember, aki itt akarja megvárni kijózanodását. Pedig ez az ember élesen figyelt minden kis neszre.

A rendőri őrző elhaladt a mulatóhely épülete előtt, — a nélkül — hogy észrevette volna a kopottas ruhájú embert. Közvetlen az utcára nyíló ajtó előtt azonban megállottak egy percre. Dacára a lezárt rollóknak, elfojtott muzsika szó hallatszott ki a mulatóhely valamelyik eldugott terméből.

Az egyik rendőr megcsóválta a fejét s morgott is valamit a másikhoz, aki a kirakattablákon jártatta kutató tekintetét s alig észrevehetőleg vont vállat.

A szegény munkás ember ott az utca tulsó oldalán szintén hallotta az elnyomott zene-szót, kétségbeesett mosolygás torzította el arcát s ökölbesorított kezével, tehetetlen dühében odavágott a kapuajtóhoz.

Az ütés moraja tompán zugott végig a kapufolyosón, a két rendőr pedig kimért léptekkel ment tovább.

Közbe megindult az eső apró csöppekben, nyugat felől elhaló mendörgés hallatszott. A szürke, egyszerű ember pedig csak várt. Az óra már rég elütötte a három órát is.

Kelet felől foszladozni kezdtek a felhők, az utca népebb lett s a bérkocsik vézna lovai állmosan tartottak ki a vasut állomás felé.

Egyszer azután könnyű léptek zaja hallatszott a mulatóhely kapuja mellett s mikor az ott ácsorgó férfi meghallotta, hogy valaki rekedt, borizú kacagással közeledik az ajtó felé s már a másik pillanatban meg is fordította a kapukulcsot a zárban, nyílsebességgel futott át az utca másik oldalára, egy gyümölcsös kofa sátra mellett huzva meg magát.

A kétes hírű éjjeli kávéház kapuja kinyílt s két nő lépett ki rajta, előkelően öltözött urak kíséretében.

Egy tulságosan szálás, vézna férfi tántorgó léptekkel egy festett arcú leányt vezetett a karján.

Ezek jöttek utolsónak. A szóke szépség kissé elhízott, asszonyos természetű volt, nagy buzavirág szemekkel, amelyek nagyon édesen mosolyoghattak va' amikor, de most állmosan meredtek bele a szürke világba.

A bérkocsi megindult a közeli bérkocsiállomás felé, a férfiak orfeumi kuplékat lütyölte nagy igyekezettel, de szörnyen hamisan.

Az egyik kurjantva hívta a közeli bérkocsist. Csak a vézna férfi maradt hátra a szóke leánnyal.

A tulsó oldalon a gyümölcsös mellett

rejtőzött ember le nem vette villogó szemeit a hátramaradt párról s mint a zsákmányra éhes macska, úgy követte őket nesztelen léptekkel.

A bérkocsik előállottak s a társaság kettesével, hármassával elhelyezkedett a kocsikban. Utolsónak maradt a szóke leány, akit kísérelje éppen felakart segíteni a kocsis hágcsojára, mikor a munkásember odaszókött mellé s vasmarkával átkulcsolta a férfi karját.

— Eressze el ezt a leányt, — rikoltotta s másik karját fenyegetőleg emelte fel.

A szikár férfialak egész nagyságában kiegyenesedett a támadásra s védőleg hajlott a leányra, a bérkocsis az ostorához kapott.

A leány halotthalvány arca még fehérebb lett, mintha eltűnt volna belőle a legkisebb vér is, mikor észre vette, hogy védelmezője hirtelen rá akar rohanni támadójára.

— Ne! Ne! — sikoltott, eltakarva szemét karjával.

Az előkelő férfi eleresztette a leány habfehér kezét és csodálkozva nézett hol a férfira, hol a nőre.

Alig hallatszott, mikor a leány zokogva mondotta:

— Apám!...

A kocsis kérdőleg tekintett a vendégére, aki felugrott a kocsis hágcsojára. — A leány térdre rogyott az apja előtt, míg kísérelje bosszankodva vont vállat s becsapta maga után a kocsiajtót.

A kocsis elrobogott.

Kelet felől egész világos lett. Az utcán kápás emberek mentek, a pálinkás asszony is elhelyezkedett sátorában, s töltögette a hosszú nyakú üvegeket...

politika a jelen története. A jelen magyar politika eszméi ugyanazok, mint a 48-as idők történetéi: *Haza, szabadság, népjogok!*

Ezeket a nagy eszméket Kossuth Lajos hagyta reánk örökségül, de a harcoló Kossuth megtanított arra is, hogy ez eszmékért *miként* kell küzdeni.

Nézzetek a harcoló Kossuth alakjára!

Hittel és bizalommal, tele tölti a csüggedő sziveket. Megtanít reá, hogy a vak sötétség után fel kell jönnie a világosság napjának.

Mint a világ legészakibb városában: Hammerfestben, a Jeges-tenger partján, hol két hónapig sohase jön fel a nap, mégsem esnek kétségbe a lakosok, mert tudják, hogy a természet törvényeinek vas következetessége folytán, végre mégis csak látni fogják a napot. Vagy a komor francia Valgodemárban, a kis Andrieux falu lakói, az égbemeredő sziklabércektől 100 napig nem képesek látni a napot. De a 101-ik napon mégis megpillantják. Mert meg van, nem veszett el a nap!

Ilyen hitet, bizalmat, sőt bizonyosságot ad nekünk a harcoló Kossuth Lajos.

Aki őt követi, nem veszi el reményét soha! Eszembe jut egy gyönyörű germán hitrege a reménység varázserejéről. Az elkárhozott, elátkozott istennő elhint egy makk-szemet, hogy hatalmas tölgy sarjadjon fel belőle, melyből az istennő megszabadítójának bölcsőjét fogják megácsolni. Ehintette ezt a makkot a magyar szabadság felszabadítás után lovargó istenasszonya is. Ine a reménység varázshatalma!

Csak egy kicsike makk-szemet kell elhinteni és e parányi magból kisarjad a jövő áldást hozó terebélyes tölgye. Mert hiszei e bájos rege mély értelme: az az előbb említett tudományos igaz-

ság, hogy az élet szünetnélküli elkerülhetetlen harcából, a szünetnélküli elkerülhetetlen fejlődés alakul.

Azonban a harcoló Kossuth a hiten, bizalmon, reményen kívül arra is megtanított, hogy saját sorsunkat magunknak kell munkálnunk. Mint a hindu tűzisten: Agni papjai, a legbuzgóbb imákkal sem tudtak a napból egy szikrát se lehozni, ellenben két darab fa kitarító egymáshoz dörzsölése, tehát emberi munka folytán, a nép örömujjongása közepette előlobbant a láng.

Hit, bizalom, remény, de emellett munka, harc, küzdelem, meg nem alkuvó, meg nem hátráló előrehaladás egyenes irányban, a nagy célok felé, hogy kivívjuk a nemzeti szabadságot és a népjogokat: ezeket tanuljuk a harcoló Kossuth Lajostól.

Mindent összefoglalva, Kossuth Lajos *életcél* ad nekünk, életcél, melyet Vörösmarty nagyszerű szavaival így fejezhetünk ki:

„Mi dolgunk a világban? Küzdeni Erők szerint a legnemesbékért. Előttünk egy nemzetnek sorsa áll, Ha ezt kivittük a mély süllyedésből, Mondhatjuk, tévén őseink porához, Köszönjük élet! áldomásodat, Ez jó mulatság, férfi munka volt!”

Midőn ebben a Kossuth Lajos kultuszának ápolására alakult nemes körben, ahol igaz magyar emberek szive dobban össze, a Kossuth Lajos névnapján ezt a serleget először felemelem, ugyan kívánhatok-e mást, mint hogy ezen a nagy névnapon, az évről-évre egym felváltó utódok, mindig fokozódó erővel szellessanak a harcoló Kossuth Lajos szellemében megvívandó nagy nemzeti küzdelem előnyomújáról, sikeréről és aztán végleges diadaláról.

Erre emelem a Kossuth-serleget.

A képviselőház ülése.

Megint zárt ülés.

Az a parlamenti akció, amelyet az ellenzék tagjai a sajtószabadság megsértése miatt indítottak, nemsokára újabb fordulatot vesz. A zárt ülésekből kikerült a nagy nyilvánosságra, a parlament falai közül, az ország közvéleménye elé, hogy ország-világ tudomást vegyen a kormány sajtóellenes aknamunkájáról. A függetlenségi és 48-as párt élén Justh Gyula elnökkel már a jövő hónap elején az ország minden részében népgyűléseket tart, hogy teljes erővel és minden súlyával tiltakozzék a sajtószabadság megsértése ellen.

Az első ilyen népgyűlés szeptember 2-án Orosházán, harmadikán Kolozsváron és Szekesfehervárott lesz, azután következik a többi nagy város, Kassa, Szeged, Temesvár, Pozsony, Szombathely és az ország többi kulturhelgei.

Addig azonban lankadatlan erővel folyik a küzdelem a parlament falai között. Az ellenzék tagjai minden nap megkísérik, hogy nyilvános ülésen, napirend előtt való felszólalás keretében tegyék szavá a kormány sajtóellenes törekvéseit. Ma Hock János és Györfly Gyula kérte erre nézve az elnök engedélyét, de hasztalan, az elnökség büszkén elzárkózik az ellenzék jogos kívánságai elől. Az ellenzék erre a régi fegyverhez nyúlt, zárt üléseken teszi szavá a sajtó sérelmét.

A munkapárt azonban most is távol tartja magát a zárt ülésektől. Elismeri, hogy a nyílt üléseken nekik kell fentartani a Ház tanácskozásképeségét, de a zárt üléseken ezt az ellenzékre bizza. Hát új taktikával dolgozik. A zárt ülés elején beküldi a terembe egyik tagját, akivel konstatáltatja a Ház tanácskozásképeségét.

Ma délelőtt az együttműködő ellenzék vitarendezői is gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az eddigi taktikát, mely ily eredményesnek bizonyult, a jövő héten is folytatják. Részletes tudósításunk a következő:

II.

Vörös Ilkát hazavitte az apja.

Ekkor bársony mantilla volt rajta, suhogó seiyemből a ruhája, csupa virág a pillangós kalapja. Kellemes parfüm illat áradt szét a leányról. Csak az arca volt olyan fehérsárgás, mint a hervadásnak indult fehér rózsá...

Hazakerült Vörös Ilka a pinceszobába. — Oda, ahonnan kiröpült a világba három évvel ezelőtt.

Az apja egész uton nem szólt hozzá, — egyetlen hang szemrehányást sem tett, csak vonszolta magával, erősen szorítva munkától kerges, dologtól erős kezével a gyöngye karokat.

Ilka meggy érezte, mintha valami nagy teher nehezedett volna agyára. Voltaképpen nem is gondolkodott már, csak mint álomjáró követte apját.

Hazakerült a leány a pincelakásba, ahol először látta meg a napvilágot, amelye 11ig tudja magát keresztül verni a házmeisteri szoba fakószínű ablakfüggönyein. Oda került a rozoga butorok közé. — A leány mámoros fővel lépett be a szobába, egyetlen érzéke sem működött tisztán.

A karja tele volt kék foltokkal, darabos természetű apja szorítása nyomán, de fel se sziszszent e durvaságra.

Még akkor sem mutatta ellentállását, mikor aszennyes üveges ajtó nyikorogva csapódott be háta megett.

Nem ellenkezett akkor sem, mikor kijelentették előtte, hogy ezután újra itt fog élni. A színésznői pályának vége, ugyanis eddig is csak ragyogó céger volt az, semmi egyéb. Az állítólagos sikereknek vége. Ugy is tudja az egész

utca, hogy ugyanis a legutolsó volt azon a pályán, ahol mindenki elsőnek gondolja magát. Csak dudvája volt a szép virágos kertnek. A hangja olyan, mint a gyöngygyöké, csak a szeme szépségéért, illatos hajáért biztatták. A fizetéséből a büntetéspénzek sem kerültek ki, nemhogy seiyemruhára, pillangós kalapra is elég lett volna.

— Ez a kalap, ez..... rikoltott a férfi, lekapva durván a leány fejéről.

Azután rátaposott.

— Nem kellesz többet... soha.... soha — kiáltott.

Vörös Ilka otthon maradt s úgy tetszett neki, hogy jobban is érzi magát. — Az anyja előszedte, a régi, szinehagyott karton ruhákat, kimosalta, kivasalította a leányt. A leány jó kedvvel végezte a munkát. Azután egész nap lo csolgatta a virágait, amelyek ismerősként bólintgattak felé, megettette a madarait, amit egy természetes kovácslegény, a hátulsó lakó hozott neki valamikor.

Ez a legény volt az egyedüli férfi, aki most is szoba állott vele.

Ilka arca újra egészséges, piros lett, a lelke megújódott, megszokta a korán kelést, s korán fekvést.

A mult pedig mintha feledve lett volna egészen.

Arról nem beszélt senki.

A régi, drága ruhákat elzárta az anyja, még a keskeny talpu, fényes cipőcskét is.

Még a templomba sem engedte felvenni, ahova eljárt a leány minden vasárnap.

Ilyenkor a kovácslegény elkísérte s hozott rendszeren neki szekfü-rózsát, mályva virágot.

A leány jót nevetett a durva tréfákon s úgy

érezte magát, mint aki jóllakott fehér kenyérral s megkívánja a rozs-cipót.

Hanem egyszer baj történt s veszedelem fenyegette az utca pincelakóit. Nagy zápor kerekedett, zuhogott egész fél délután. Kellemetlen bűz támadt a kis pincelakásban, ahol megszorult a levegő. A kis utcán megdugult a csatorna, a víz előntötte elébb a járdát, azután a pinceablakokat. Becsurgott, le a fehérre meszelt falon.

A leány magára maradt, az apja, anyja csakányt, ásót vittek a csatornához, amelyen segíteni kellett. — A mocskos őszi idő gonosz gondolatokat hozott Ilkának, aki megborzongott. Nagyon egyedül érezte magát s unatkozott.

Unalmában a multa gondolt. A szekrény be volt zárva, de a leány a zárt ajtókon keresztül is látott. Látta a suhogó seiyem ruhát, a virágos kalapbőbitákat. Szinte érezte testén a seiyemszövet ölelését.

Véletlenül a kezébe került a kis formás cipőcske. Ellenállhatlan erő vonszolta arra, hogy felpróbálta a lábára.

Összerázkódott.

És estére eltűnt Vörös Ilka a pincelakásból.

Ugy ment el szinehagyott karton ruháskájában, nem vitt magával mást, csak a kis keskeny talpu cipőcskét.

Azokat, amelyeknek sarkát félig elkoptatta már a szinpad deszkája.

És futott a fény után, amely hazug és álnok, mint a lidérc láng, mint a szivárvány színes szalagja... de fény, nem szürke borongása a pinceszobának, illanó, tűnő, de amíg él, káprázatos, elterelő...

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitotta meg az ülést.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök bemutatta Kaposvár város meghívóját a szeptemberben leleplezendő Kossuth-szobor ünnepélyére. Javasolja, hogy a Ház küldöttségileg vegyen részt az ünnepségen s tegyen koszorút a szoborra. (Helyeslés.) Felkérte azokat a képviselőket, akik az ünnepségen részt ohajtanak venni, jelentkezzenek a háznagyi hivatalban.

Az elnök bemutatta Kisküüllő, Komárom Nyitra vármegyék és Nagyvárad város feliratát a parlament mai tanácskozási rendje ellen. (Élénk helyeslés a munkapárton.) Javasolta, hogy a feliratokat adják ki a kérvényi bizottsághoz. (Zaj.)

Lovász Márton ellenindítványt terjesztett be s kérte, hogy a feliratokat adják ki előzetes tárgyalás és jelentéstétel végeztével a pénzügyi, illetve a közigazgatási bizottságnak. (Zaj.)

Uugron Zoltán: A sóhivatalnak!

Júsh János: Talán inkább az Elite-szállónak. (Öriási derűtség.)

Az elnök jelentette egyúttal, hogy 20-nál több képviselő mind a négy felirat felett névszerinti szavazást és a szavazásnak elhalasztását kérte. A házszabályok értelmében ezt elrendelte.

Jelentette továbbá, hogy Hock János «A Nap» című lap ügyében napirend előtt való felszólalásra kért engedélyt, ő azonban azt meg nem adta. Tekintettel arra, hogy nevezett képviselőnek joga van az engedélyt egyenesen a Ház lépnymától kérni, feltette a kérdést.

A Ház Hock Jánosnak a felszólalás engedélyt nem adta meg.

Jelentette továbbá, hogy Györffy Gyula a «Nap» ügyében sürgős interpellációt jegyzett be. Javasolta, hogy a Ház fél két órakor térjen át a sürgős interpellációra.

Az interpelláció szövege ez:

1. Van-e tudomása a t. miniszterelnök urnak, úgy is, mint belügyminiszternek, arról, hogy Budapest székesfőváros polgármestere «A Nap» című újság utcai elárúsítása iránti engedély megvonásával az 1848: 10. t.-c. s a ugyanazon törvény 45. §-a alapján kiadott belügyminiszteri rendeleteket megsértette s hivatalos hatalmával súlyosan visszaélt.

2. Van-e tudomása arról, hogy ez ügyben eljár alpolgármester, eljárásának törvénytelenességét maga is belátván, azt csak azon okból nem tehetné jóvá, mert a t. miniszterelnök urnak a Házban tett s az újságokban közölt ama nyilatkozata, hogy felebezés esetén a polgármester intézkedését jóváhagyja, ebben őt megakadályozta.

3. Miként egyeztetheti össze a t. miniszterelnök ur, különösen mint belügyminiszter, ezen állapotot azon hatósági kötelességével, melylyel a ráruházott hatalomnál fogva a jogbiztonságnak tartozik.

A t. kereskedelmi miniszter urhoz:

1. Van-e tudomása a t. miniszter urnak arról, hogy a m. kir. Államvasutak igazgatósága az Általános Beszerzési és Szállítási Részvénnytársasághoz intézett rendeletében a kormánynak a társulattal kötött szerződésére vonatkozó hivatkozással tiltotta meg «A Nap» című újság elárúsítását a pályaudvarokon?

2. Miként egyeztetheti össze a t. miniszter ur ezen intézkedését a t. miniszterelnöknek a Házban tett ama kijelentésével, hogy a m. kir. államvasutak által hivatkozott szerződés erkölcsstelen s annak jogosítványával a kormány nem élt és élni nem fog?

3. Van-e tudomása a t. miniszter urnak arról, hogy a törvénytelen és nyilván erkölcsstelen alapokon tett intézkedésekért a kormány nemcsak politikai, hanem anyagi felelősséggel is tartozik?

Az elnök azután a Ház tudomására hozta, hogy husznál több képviselő zárt ülést kért. Ezt a házszabályok értelmében elrendelte s a karzatok kiürítése végett az ülést öt percre felfüggesztette.

A zárt ülés.

Az öt percre tartó szünet után Berzeviczy Albert elnök ismét megnyitotta az ülést. Szólásra elsőnek Hock János jelentkezett. A Házban mindössze 21 képviselő voelt jelen, a munkapárt teljesen távol tartotta magát. Mikor Hock János meg akarta kezdeni beszédét, bement a terembe Kende Péter munkapárti és kérte a tanácskozásképeség megállapítását.

Sümei Vilmos: Hát a munkapárt hol van?

Csuhá István: Obstruálnak az elnök ellen. Tisza parancsolja nekik.

Az elnök konstatálja a Ház tanácskozásképtelenségét s az ülést 10 percre felfüggesztette.

Kossuth Ferenc és a választói jog.

A ceglédi küldöttség a Házban.

A ceglédiek küldöttsége tisztelgett ma a képviselőházban Kossuth Ferencnél Kondor Bernát vezetésével.

Atadták a népgyűlés határozatát, amelyben elítélik a véderéformot, helyeslik az obstrukciót s követelik az általános titkos választójogot.

Kossuth Ferenc: A kérvényt, mint ceglédi képviselő, átveszem, és benyújtom. Ha a kérvénybe na választójogra vonatkozólag ugyanaz van, ami az én programomban van, t. i. a magyarság szupremáciájának megvédése, akkor szívesen nyújtom be, ellenkező esetben hozzá fogom fűzni megjegyzéseimet.

Kondor: Ez lehetetlen kegyelmes uram. Ha a magyar szupremácia követelése kompromittálva van azok részéről, akik a választójog eltségei, mi nem kockáztathatjuk ennek hangoztatásával, hogy ránk is azt mondják, hogy mi sem akarjuk a választójogot.

Kossuth Ferenc: Nekem meg van az én választójogi tervezetem, amelyen a magyarság szupremáciáját fenn lehet tartani. Én azonban ezen Lueger-féle választójoghoz nem járulok hozzá.

A jelenlevő Kossuth-párti képviselők zajoson éljeneztek Kossuth Ferencet.

A tátrai vasuti katasztrófa.

Ujabb jelentések.

Jelentettük már, hogy a Tátrában a kassa-oderbergi vasut vonalán nagy katasztrófa történt. Egy szemtanu aki a szepesszombati állomáson látta a szerencsétlenséget, a következőképpen mondta el a katasztrófa részleteit:

— Jóval délután három óra előtt érkezett meg Szepesszombatra a poprádi vonat. — Erős kérésére volt már ekkor is, mert a lokomotivnak valami baja esett utközben. — Az állomá-

son kijavították a hibát, hanem ekkor ujabb baj történt: két kocsi között a kapocs eltört, úgy, hogy újra kellett kapcsolni a kocsikat. Három óra volt már és a személyvonat még mindig ott állott a szepesszombati állomáson. Körülbelöl ebben az időben kellett érkeznie a kassa-poprádielkai gyorsnak is. — A személyvonat utasai közül többen kiszálltak, látván, — hogy a vonat még jó ideig fog vesztegelni, és az utolsó kocsiból egy ember sem maradt a vagonban. Ott sétáltak az állomáson és várták, mikor indulhatnak tovább.

Ekkor hirtelen messziről felhangzott a gyors vonat lokomotivjának lihegése, nehéz zakatolása. A pálya Szepesszombat előtt nem egyenes, hanem a sínek egy nagy ívben kanyarodnak el a szepesszombati zsidó temető mellett és csak közvetlenül az állomás előtt jutnak egyenes vonalra.

A közeledő gyorsvonatot nem lehetett látni, hanem pillanatról-pillanatra félelmesebb volt a helyzet. A személyvonat beérkezése után néhány perc múlva ért az állomásra s itt érte utól a személyvonatot. Az összeütközés oly vehemenciával történt, hogy a személyvonat utolsó kocsijában ülő utasok közül hatan nyomban meghaltak, tizen pedig többé-kevésbé súlyosan megsebesültek.

Ujabb táviratok jelentik Szepesszombatról: Öt ember meghalt, kettő súlyosan megsebesült, négy pedig könnyű sérülést szenvedett. A katasztrófa oka az volt, hogy a 14.számú személyvonat Szepesszombat felé haladtában Gánócon szétszakadt. Ujra való összekapcsolása után késéssel folytatta útját s állítólag hátrahagyta a gánóci állomásnak az utasitást, hogy a gyorsvonatot az előirt időig tartsa vissza. A 14. számú személyvonat Szepesszombat állomásra beérkezvén, az utasokat ott kiszállították belőle. Időközben az állomás személyzete észre vette, hogy közeledik a 2. számú gyorsvonat. Eléje jeleztek, de feltartóztatni már nem tudták s a gyorsvonat a személyvonatba beleszaladt.

A szerencsétlenül jártak állítólag mind vasuti alkalmazottak és pályamunkások voltak. A sebesülteket a poprádi kórházba szállították. A pálya éjfélkor szabad lesz.

Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi államtitkar a vizsgálat megejtésére a vasuti és hajózási főfelügyelőség részéről Koromzay felügyelőt, a kassa—oderbergi vasut részéről pedig Nógrády főfelügyelőt rendelte ki, akik a ma esti 1506. számú vonattal a helyszínére utaztak.

A vig képbizományos.

Válópöri örömök.

Adler László budapesti műkereskedőt sikasztásért je'entették fel többen, köztük Sándor Antal festő. A festő azt állítja, hogy Adlernek bizományba adta a képeit s az értük járó pénzt máig sem látta. Adler ezzel szemben kedélyesen fogja fel a dolgot.

— A képeket megvettem, s csak fizetni nem tudok.

— Akkor adja vissza a festményeket — figyelmezteti dr Baló bíró.

— Azokat eladtam, s ehhez jogom volt, mert megvettem s így az enyéiméek voltak.

— De látja, ezért vádolják sikkasztással.

— Óh, bíró ur — feleli erre Adler — még lesz egy párszor szerencsém. (Derűtség.)

— Mihez?

— Biró urhoz. Engem ugyanis most egymásután jelentenek fel csalás, lopás, rablás, még rablógyilkosság miatt is.

— És ezt olyan vigan mondja?

— Mit tegyek? Válok most a feleségemtől s mindezt szeretve tisztelt kedves nőm önagságának köszönöm. (Nagy derűtség.)

A mai esetet is?

— Igen. Mindenkit meg kér, hogy följelentenek, az én — szeretve tisztelt kedves nőm önagsága...

Még tartja a derűség, mikor egy másik panaszt vesz elő a bíró. Wertheimer Károly pénzt adott Adlernek, hogy vegyen részére egy képet Pogány Ferentől.

— Meg is vettem — mondja a vádlott.

— És hol van?

— A lakásomon, még ma átadom.

Ez az ügy hamarosan rendbe jött így, de a másik, a Sándor-féle panasz dolgában tanuk kihallgatására lesz szükség. A panaszos annak bizonyítására, hogy Adler László a festőktől nem megvenni, hanem bizományba venni szokta a képeket, kihallgatni kérte Kolivoda Kata, Szacsвай, és Pogány festőket.

A bíró ezek kihallgatása végéig elhalasztotta a tárgyalást.

Presbyteri közgyűlés.

A tárgysorozat.

A debreczeni református egyház augusztus hó 26-ik napján — szombaton — délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart.

A tárgysorozat a következő:

Jelentés arról, hogy a folyó évi augusztus hó 9-ik napján tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve és végzése augusztus hó 16-ik napján hitelesítettek.

Esperes levele főtiszt. dr. Baltazár Dezső püspök urnak egyházunk lelkészévé történt megválasztása tárgyában.

A városi tanács levele arról, hogy a felső leányiskola fejlesztésére vonatkozó határozatot a belügyminiszter ur jóváhagyta.

A gazd. bizottság végzése az 1910. évi számadás megvizsgálása és felülvizsgálása tárgyában.

A Varga-u. és Hatvan-utcai körzetbe egy-egy igazgató-tanító választása.

Jánosi Zoltán lelkész jelentése, hogy a városi tanács következtében két hónapi szabadságra fűrdőre ment.

Az EMKE. meghívója ez évi szeptember hó 8-án tartandó negyedszázados ünnepi közgyűlésére.

A gazd. bizottság végzése a nagytemplom elejére a néhai Steinfeld Antal által tett alaphól világító villamos óra előállítása tárgyában.

A református olvasó-egylet jegyzőkönyvi értesítése a kisorsolt részvevőkről.

Szele György iskolaszéki elnök jelentése a tandíjkárpótlás ügyében elért eredményről.

Szele György iskolaszéki elnök jelentése az ispotályi óvoda után kivetett és követelt fentartói illetékekről.

A pénztári hivatal jelentése 4 drb Kisbirtokosok országos földhitelintézetű alapítvány szelvényeinek beváltásáról.

Küldöttségi jelentés a pénztári ellenőri hivatalnak Szűcs Elektől átvételéről és Erdei József számvevőnek átadásáról.

Az iskolaszék végzése Kerékgyártó József-

nek a tanítótestület elnökévé történt megválasztásáról.

A nagy. lelkészi kar előterjesztése egy hitoktatói állás rendszeresítése tárgyában.

Kossuth napja Debrecenben.

Dr Bakonyi Samu körünkben.

A Kossuth-dalkör ünnepe.

A debreceni Kossuth-dalkör tegnap este fényes hazafias ünnepet rendezett a Törő-féle vendéglőben.

Ott volt dr Bakonyi Samu is, a dalkör összes tagjai s a függetlenségi párt több tagja Kertész János vezetése alatt.

Vacsora után Juhász Nagy Sándor köszöntötte fel az ezüst Kossuth évfordulót gyönyörű beszéddel, melyet lapunk vezetőhelyén kapnak olvasóink. A beszédnek óriási hatása volt.

Ezután a Kossuth dalkör Pálffy Lajos mesteri vezetése alatt gyönyörű hazafias dalt énekelt.

Majd Herczeg János a dalkör nagyon érdemes elnöke mondott szép beszédet, üdvözölve dr Bakonyi Samut, és az ünnepi szónokot Juhász Nagy Sándort.

Juhász Nagy Sándor megköszönte a szíves megemlékezést, az elismerés babérágát dr Bakonyi Samunak nyújtja. (Óriási éljenzés.)

— Eljen Bakonyi Samu! — hangzik mindenki oldalról.

Ezután dr Bakonyi Samu emelkedik szószóra:

Elsőben is megköszöni a szíves figyelmet. A magyar embernek, ha a köztéren szerepel, szüksége van az ilyen alkalmakra, mert az osztrák elnyomással szemben, mely a mohácsi vész óta tart — vizsgálatot nyújt az a hazafias lelkesedés, mely itt is impozánsan megnyilatkozik. Herczeg János felszólalásának borongós, csüggedt a tónusa. Pedig nincs ok az elcsüggedésre. Ezt bizonyítja éppen Herczeg János és Juhász Nagy Sándor jelenléte. Az előbbi képviseli a multat, az utóbbi a jövőt, Herczeg ugyanis típusa a törhetetlen magyarságnak s Juhász Nagy Sándor fenkölt gondolkozása a fényes jövődönök. A ma esti lelkesedésből ő is erőt merít a harcra, amelyet egy cinikus többséggel kell a parlamentben megharcolnia. Az itt megnyilatkozott hangulat a nép hangulata, amelyet nem lehet hivatalosan megrendelt határozatokkal megteveszteni. Debrecen népének igazi érzése itt nyilvánított meg, nem a közgyűlési teremben. Egyébként Debrecen népének alkalma lesz véleményét nyilvánítani, kéri, hogy tartsanak ki őszinte elveik s a küzdő ellenzék mellett.

Élteti Herczeg Jánost és Juhász Nagy Sándort.

A dalkör eközben hazafias dalokat énekelt s a társaság éjfél utáni órákig a legjobb hangulatban áldozott Kossuth Lajos emlékének.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a.**

Debrecen város költségvetése.

52 százalék lesz a póadó.

Kondor Kálmán főszámvevő a következőkben terjesztette be a tegnapi tanácsülés elé Debrecen város költségvetését:

Tekintetes Tanács!

Az 1912. évi városi háztartásra, valamint a házipénztár kezelése alatt álló és tulajdonát képező alapítványokra vonatkozó költségvetési javaslatokat az 1886. évi XXI t.-c. 17. §-a értelmében betérjesztem.

Javaslatba hozok a házipénztárnál: Rendes bevételt 3.155.543 kor. 34 fill. II. Rendkívüli bevételt 438.700 koronát. Összesen 3.594.243 kor. 34 fillért.

Ezen bevétellel szemben I. Rendes kiadás 3.748.989'33 korna. II. Rendkívüli kiadás — 584.107'46 kor. Összesen 4.333.097'79.

Tehát a bevétel és kiadás között mutatkozó 738.854 kor. 45 fillér hiány az 1.406.000 korona állami egyenes adó 52 és fél százalékában nyer fedezetet.

Az 1911. és 1912. évi költségelőirányzat zötti eltérést a csatolt mellékletek igazolják. Az 1912. évben nevezetesen nagyobb építkezések lesznek s ezek költségei, u. m.: Szikszai-Tábornoki házak, közkórházi és katonai barakkok, csatornázás, vízvezeték stb. építkezésével járó kiadások, tisztviselők és alkalmazottak új javadalmazása stb.

Ezen nagyobb kiadások csökkentésére szolgálja a Hortobágy rég vajudó hasznosításának keresztül vitele.

Javasolja a főszámvevő helyettes, hogy mondja ki a közgyűlés: 1. hogy az egyes kiadások alrovatainál az átruházást engedélyezi; 2. hogy a megállapítandó községi adó után késedelmes fizetés esetén a m. kir. belügyminiszter 177,416—1910. III. b. szám alatt engedélyezett kamat szedessék.

Debrecen, 1911. augusztus 23.

Kondor Kálmán,
főszámvevő helyettes.

UJDONSÁGOK

**A 'Debrecen' szerkesztősége és
kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a.
Telefon 412.**

Justh Gyula Debrecenben.

A debreceni szegény határozat ellen.

A függetlenségi párt értekezlete.

Szeptember 10-én lesz a népgyűlés.

Debrecen város igazán hazafias polgársága mélyen elítélte azt a határozatot, melyet Debrecen város közgyűlése az obstrukció ellen hozott.

Meg is indult nyomban a mozgalom egy népgyűlés megtartása iránt, amelyet a debreceni függetlenségi párt fog rendezni szeptember 10-én, amelyre meghívja a debreceni szociáldemokrata pártot is.

A gyűlésen meg fog jelenni Justh Gyula, az országos Justh-párt vezére is.

E tárgyban tegnap a függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága Somogyi Pál elnöklete alatt ülést tartott, amelyen megjelent dr. Bakonyi Samu országos képviselőnk is, aki bejelentette, hogy a népgyűlésen megjelenik Justh Gyula is.

A népgyűlés napirendje:

1. Határozathozatal Debreczen város közgyűlésének hazafiatalan határozata ellen.
2. Allásfoglalás a véderőjavaslatok ellen.
3. Az általános, titkos választói jog.

A népgyűlés rendezésére dr. Bacsó Dezső elnöklete alatt 40 tagú bizottság küldetett ki.

— **Debreczen vízvezetéke.** Debreczen város vízvezetéki bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen a vízvezetéki művekre beadott pályázatokat bontották el. A beérkezett ajánlatok felett a mérnöki hivatal és a számvétség fog javaslatot hozni.

— **Tűz a Timár-utcán.** Az éjjel 10 és 11 óra között a Timár-utcai óvoda melletti ház udvarán, mely a Szent-Anna-utca sarkallik, (ösv. Csige Józsefné tulajdona) veszedelmes tűz keletkezett. Egy fás kamara gyuladt ki, arról pedig a kerítés s a tűz a kerítésen vonulva, a szomszédos Vigkedvü Mihály-utcai ref. leányiskola felé húzódott. Lapunk szerkesztője korán észre vette a tüzet s hirt is adatott a háznál lakó Kiss György vasuti munkás által a Szent-Anna-utcán posztoló rendőrnek, de a tűzoltóság későn érkezett. A tűz kitörése után közel fél óra múlva érkezett meg. A tűz azért vált különösen veszedelmessé, mert az előfák is égni kezdtek s már az óvoda épülete is lángot fogott. A tűznél megjelent szomszédok és járőrök segítettek az áltásnál, de miután csak megmerített bádoggal és kisebb dézsákkal önthették a vizet, nem sokra mentek. Egy hadnagy, Voith György hírlapíró és Kiss György vasuti munkás nagy igyekezettel mégis elejét vették a nagyobb bajnak, mert a kerítést sikerült megbontani s egy nagy szakaszában kidönteni és elhordani, mi ha meg nem történik, egyszerre négy ház állott volna lángokban. A Vigkedvü Mihály-utcai iskolából átvitt nagy létrával az említett hadnagy ur az óvoda égő tetejét is megközelítette s megmentésén fáradozott Voith hírlapíróval együtt, midőn végre megérkeztek a tűzoltók, akik aztán véget vetettek a tűznek.

— **Debreczeni sportember sikere.** Szép és megérdemelt sikert aratott városunk kiváló labdarúgó-bírója: Lusztig Ferenc, a Debreczeni Torna Egylet tagja. A sport-tereinkről ismert kitűnő bíró a Magyar Labdarúgó Szövetségének bírói bizottsága előtt most tette le nagy sikerrel a bírói vizsgát. Lusztig Ferenc tehát, aki eddig gyakorlatban aratott nagy sikereket a labdarúgás terén, most megmutatta nagy elméleti készségét, amelyet a bírói bizottság egyhangú kitüntetéssel méltányolt. Megjegyezzük, hogy Debreczenben Lusztig az első labdarúgó-bíró, akit kiváló versenytársával, Klein Józseffel, a szintén nagyképzettségű bíróval szemben képesítettek.

— **Tanuk a szekrényben.** Gyöngyösről írják nekünk az alábbi épületes, mulatságos és jellemző históriát:

Tíz évig bérelt bolthelyiséget ösv. Schmidt Viktorné gyöngyösi lakos házában Steiner Mór ruhakereskedő. Kétezer korona volt a házbér, az adóbevallásnál azonban Schmidtné és a bérlője közös megállapodással csak ezer korona házbért vallott be azért, hogy kisebb adót vessenek ki a házbérré.

Nemrég Steiner kiköltözött Schmidtné házából. A kereskedő a közös titokból jövedelmet

akart kipréselni, fölment tehát az özvegyhez és megfenyegette, ha nem fizet tízezer koronát, följelent fölvédéki kihágás miatt. Az özvegy megjedtt és nyomban Egerbe utazott, ahol a pénzügyigazgatóságnál bevallotta a botlást. Az ügyet sikerült rendbehozni, nem tudni hogyan: Steiner azonban mit sem tudott a történetről és folytatta az üldözést.

Az asszony végül is ügyvédhez fordult, akitől azt a tanácsot kapta, hogy szinleg igérjen 3000 koronát a kereskedőnek. Így is történt. Steiner elfogadta az ajánlatot és a megállapított időben elküldte az özvegyhez a pénzért barátját, Rhédey Lajos városi számtisztet. Schmidtné azonban kijelentette, hogy csak Steinernek adja át a pénzt, mire a számtiszt eltávozott és Steiner látogatta meg az asszonyt.

Időközben az özvegy két tanut és az ügyvédjét elbujtatta a szekrényben. Csakhamar megérkezett Steiner, fölvette a pénzt s amikor távozni akart, kinyitotta a szekrény ajtaját. Az ügyvéd rászólt a halálsápadt emberre:

— Steiner, ön zsarolt! Adja vissza a pénzt!

— Végem van — hebegte a meglepett zsaroló. A következő pillanatban futásnak eredt és futás közben eldobta a háromezer koronát.

Özvegy Schmidtné a zsarolók ellen megtette a bűnvádi feljelentést.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog megtartatni: Péntek este fél 7 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, délután 5 órakor, köznapon reggel egynegyed 7 órakor, este fél 7 órakor.

— **Véres harc apa és fiu között.** Aradon történt az alábbi, nem mindennapos, tragikus dolog. Tegnap délelőtt tíz óra tájban feldult ábrázatu, izgatott suhanc jelent meg a várban. Egy darabig bolyongott a várkertben, majd bement a 33. gyalogezred irodájába és kérte az irodában levő őrmestert, Muntyán Pável őrmestert, hogy tartóztassa le, mert megölte az apját. Az idegen aztán az őrmester kérdésködéseire a következőket adta elő:

— Kiss János 19 éves németszentpéteri lakos vagyok. Otthon lakom az apámnál, aki jómódu gazdaember. Az öreg azonban nagyon indulatos természetű és folytonos volt közöttünk a perpatvar. Tegnapelőtt este is összevesztünk valami csekélység felett. Az apám durván sértegetett, majd pedig meg is akart ütni. Erre elvesztettem önuralmammat. Felkaptam egy revolvert és az apámra tartottam, aki elem ugrott. A dulakodás közben a revolver elsült. Annyit látam, hogy a golyó az öreget eltalálta, mert összerogyott. En az éjszakát a község határában töltöttem, míg azután reggel Aradra jöttem. hogy a bátyámmal, aki katona, közöljem az esetet. Az őrmester végighallgatta a fiatalember elbeszélését, amely különösen a vége felé többizben sirásba fulladt, majd pedig telefonált a rendőrségre és előadta az egész esetet. A rendőrség azonnal telefonice érdeklődött a németszentpéteri csendőrségen, ahonnan azt a választ kaptam, hogy a véres eset tényleg megtörtént azzal a változtatással, hogy a golyó az öreg Kissnek nem a mellébe, hanem a lábába furódott s így nem életveszélyes a sérülése. A csendőrök átkísérték a fiut Németszentpéterre.

— **145 millió hagyaték.** Londonból táviratozzák: J. W. Gates, a nemrég elhunyt amerikai nagyspekuláns összesen 145 millió korona vagyont hagyott hátra. A végrendelet rendelkezése értelmében a hagyatékhoz tartozó értékpapirokat tíz esztendőn belül nem szabad eladni.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Az alkoholizmus által követelt áldozatok hosszú sorába illeszkedik bele a következő eset, amiről hajduböszörményi tudósítónk értesít bennünket. Egy odavaló tehetős gazdaember vetett véget részegségében az életének: önkézzel akasztotta fel magát. Biri Sándor hajduböszörményi gazdálkodót az utóbbi időben sok csapás érte. Biri borba kezdte fojtani a bánatát. Lassanként szenvedélye lett az ivás. Az utóbbi időben mind gyakrabban lehetett látni Böszörmény város utcáin még fényes nappal is részegen ödöngeni a szerencsétlen embert, aki végképen rabja lett átkos szenvedélyének. Az alkohol testet-lelket romboló hatása csakhamar mutatkozni kezdett Biri Sándoron, aki ezenkívül anyagilag is a tönk szélére jutott. Ez keserítette el aztán végképen. Elhatározta, hogy leszámol magával. Hozzátartozói előtt többször emlegette, hogy nem bírja már tovább ezt az életet, öngyilkos lesz. Fenyegetését ma reggelre virradó éjszaka váltotta be. Tegnap este mulatni ment a korcsmába. Utoljára jól leszopta magát. Részeg fővel tántorgott haza hajnal tájban. Így követte el borzalmas tettet: a mestergerendára kötötte fel magát egy durva kötelennel. Mire ráakadtak, már halott volt. Az öngyilkos eltemetésére a debreczeni királyi ügyészség az engedélyt megadta.

— **Meghaltak.** A tegnapi napon elhaltak: Járó Juliánna 3 hónapos (görcsök), Dihari László 2 hónapos (bélhurut), Katz József izr. 6 hónapos (bélhurut), Tóth János 11 hónapos (bélhurut), Deholhein György 69 éves (agykór), Tamásy János 6 hónapos (gyomor-aszály).

— **Hítvesgyilkosság az erdőben.** Alsólendváról írják: A vashegyi erdőben a csendőrváról egy borzasztóan összevert asszonyi holttestre bukkant. A vizsgálat megállapította, hogy a meggyilkolt asszony Joszt Károlyné sz. Kuhar Mária vashegyi lakos. A csendőrség gyanúja a férjre, Joszt Károlyra irányult, aki azért követhette el a gyilkosságot, hogy a felesége vagyonát örökölje. Joszt ugyanis érdekből vette néhány évvel ezelőtt nőül Kuhar Máriát, aki vagyonos asszony hírében állott. Joszt tagadja a gyilkosságot, de ez mitsem használ, mert tanuk vannak, akik a gyilkosság idejében együtt látták Joszt Károlyt a feleségével az erdő felé menni. Joszt az erdőben verte, amíg életet velt benne. A feleséggylkos ember aztán hazament és még aznap este nagy murit csapott a vashegyi korcsmában. Részeg volt még akkor is, mikor a csendőrök kihallgatták. Joszt a terhelő bizonyítékok dacára is tagad, de ennek ellenére letartóztatták és bekísérték az ügyészség fogházába.

Közönség köréből.

Kertünk alatt kullog már vicsorgó fogaival beesett szemével Kaszás Kolera ónagysága. Ille nék jobban tánua nézni a közegészségügyi rendelkezések végrehajtásának; kitanítani a mi indolens és kissé parlagias közönségünket. Teszem azt, e sorok írója egyik elsőrangú étteremben olyan vendég mellett ült, aki izzadt kezével minden darab péksüteményt külön-külön összemarkolászott s miután egyik sem tetszett izlésének, a szomszédasztaltól vette át a kosarat s ujra végig élvezte a markolászást.

Ha már ma a sütemény papírba pakkolása csak kegyes kívánság, annyit meg kellene tenni, hogy minden kosárra nyomtatott, figyelmeztető cédulát tétessenek a vendéglős urak e szöveggel:

«Ne tessék a süteményeket megfogdosni!»
Sőt mivel zsákban macskát venni nem so-

kan szeretnek, még papirosba göngyölés esetén is meg kell tenni e figyelmeztetést.

Arra szintén legyen gondjuk a vendéglős uraknak, hogy az étkező vendég ne nyalassa ki kuttyájával a tányért! Ezt is láttam itt, helyben, nagy Debreczenben.

Z.

TÁVIRATOK.

Toselliné emlékiratai.

München, augusztus 24. Tosellinének az emlékiratai, melyek tudvalevőleg szeptember végén fognak megjelenni, nem az eredetileg tervezett, hanem lényegesen szelídített tartalommal fognak napvilágot látni. A II. Vilmos császárról és környezetéről szóló fejezetet teljesen törölték. Törölték továbbá az emlékiratnak a császárnéra és környezetére vonatkozó megjegyzéseit és azokat a részeket, melyek Ferenc József királyra és a toszkánai udvarhoz való viszonyára vonatkoznak. A mű egyidejűleg fog francia, angol és német nyelven megjelenni.

A sztrájkőrök ellen.

Bréma, augusztus 24. Az itteni kikötőmunkások tegnap este gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy angol kollegáikat támogatni fogják a harcban, tehát semmiféle angol hajón, mely angol kikötőből jön, hol sztrájkőrök segítségével vette fel a rakományt, munkát nem végeznek.

Halál a vonaton.

Budapest, augusztus 24. A keleti pályaudvarra beérkező bécsi gyorsvonaton, a Karlsbádból jövet, Komárom és Kelenföld között meghalt Ferenczi Sándor törvényszéki bíró. Holttestét beszálították a bonctani intézetbe.

Baleset a pályaudvaron.

Budapest, augusztus 24. A dunaparti teherpályaudvaron Szabó Lajos 40 éves napszámos, tolatás közben két kocsi ütközése közé került és súlyosan megsérült. A Szent István-kórházba szállították.

Koleragyanu.

Arad, augusztus 24. Lony Jenyt, az aradi színház hárfaművésznőjét és édesanyját, akik Triesztből jöttek Aradra, fel akarták tartóztatni, hogy — miután kolera által fertőzött vidékről jöttek — megfigyelés alá helyezték őket. A pályaudvaron azonban a hatósági közegek nem akadtak rájuk s csak Kovaszinca községben kerültek orvosi megfigyelés alá, ahová ma reggel kiutaztak.

A borbélykongresszus.

Arad, augusztus 24. A fodrászkongresszus második és utolsó napján hosszú vita fejlődött ki a borbély- és fodrászmesterek között a bérletrendszer körül s azzal végződött, hogy kimondották a bérletrendszer megszüntetését. Elfogadtak azután egy javaslatot, mely szerint a központ egységes munkarendet készít, melyet minden mesternek be kell ezután tartania s végül kimondották, hogy beszüntetik

a vasárnapi házhozjárást. A segédekkel memorandumokkal a központi bizottsághoz utasították. A legközelebbi kongresszust Kolozsváron tartják.

Merénylet egy orvos ellen.

Szabadka, augusztus 24. Sztojsics Mladen borici napszámos nagyobb összeggel tartozott dr Kohn Armin boroci községi orvosnak. Az orvos, mivel a pénzt többszöri kérésre nem kapta meg, beperelte Sztojsicsot és elérve reztette a házát. Sztojsics az árverés után baltával felfegyverkezve felkereste az orvost a lakásán és a baltával fejbe sújtotta. Az orvos oly súlyos sérülést szenvedett, hogy valószínűleg belehal a sebébe.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 24.

Az árak 50 kilogramonként	
buza okt.	11'77—11'69.
buza ápr.	11'86—
rozs okt.	9'96—9'88.
zab május.	—
zab okt.	9'04—8'97.
Tengeri szept. 1911	8'40—
Tengeri máj. 1912.	8'30—8'25.

Értéktözsde. Osztrák hitelrészvény 654 25 Magyar hitelrészvény 849 50.

Ingatlanok forgalma.

Gebei Ferenc és neje Fejes Zsuzsanna veszik a debreceni 6348 sz. tjkvben foglalt 68 négyszögöl Csapókeri szőlőt özv. Varga Andrásné Kozsány Máriaától 6000 kor.

Nagy Márton és neje Nagy Anna veszik a debreceni 3330 sz. tjkvben foglalt Nap utca 18. sz. házat Riesz Henrikné Ungvári Zsuzsanna és Társaitól 28 200 kor.

Lengyel Elza veszi a debreceni 10370 sz. tjkvben foglalt 944 négyszögöl Ujkerti szőlőt Tóth Imre és neje Károlyi Juliánától 7600 kor.

Tasi Sándor és neje és Társai veszik a debreceni 7483 és 4863 sz. tjkvben foglalt 559 négyszögöl Széchenyikerti szőlőt Szecsődi József és neje Hírcka Rozáliától 15,200 kor.

Vértesi Ferenc és neje Nagy Eszter veszik a debreceni 366 sz. tjkvben foglalt Csillag-utca 98. sz. házat Bancsi Istvántól 8000 kor.

Szűcs István és neje Takács Erzsébet veszik a debreceni 8421 sz. tjkvben foglalt 565 négyszögöl Hatvan-utcai kert szőlőt Fischer Simontól 6700 kor.

Kovács Benjámín és neje Szabó Juliánna veszik a 894 sz. tjkvben foglalt Eötvös-u. 37. sz. házat özv. Nagy Mártonné és Társaitól 6800 kor.

Erdődy Lajos és neje Munkácsi Zsuzsanna veszik a debreceni 8379 sz. tjkvben foglalt 314 négyszögöl Sestakeri szőlőt Diénes Barna és neje Pusztai Ionától 31490 korona.

Fülöp Juliánna veszi a debreceni 4538 sz. tjkvben foglalt 819 négyszögöl Csapókeri szőlőt Kónya Lajos és neje Papler Verontól 6800 kor.

Hevesi Gábor veszi a debreceni 9179 sz. tjkvben foglalt Méliusz-tér 4. sz. házat Bátori Józseftől 29 000 kor.

Sándor József és neje Havalai Róza veszik a debreceni 1958 sz. tjkvben foglalt

Vendég-u'ca 72 sz. házat Tokaji István és neje Dajka Zsuzsannától 5000 kor.

Kis Mihályné Erdei Zsuzsanna veszi a debreceni 6758 sz. tjkvben foglalt 384 négyszögöl Vargakeri szőlőt a Kiss Józsefet illető kétnegyedrész 3000 kor.

REGÉNY.

A régi jó világból.

(Folytatás.)

E tiszties, ősz fürtök, e méltóságos arc, e bátor, ragyogó tekintet, e megrendítő, ihletes szavak, megrendítő hatással voltak Kupecre. Mintha felemeltében karja megmerevedett volna, vagy akarajja elvesztette volna erejét teste felett.

Nem birt alásujtani vole.

Az öreg Galambos pedig e megdöbbenést hasznára fordítá.

— Engem meg akarnál ölni? És nem jut-e eszedbe, hogy amely pillanatban az én életemet kioltod, azon pillanatban számodra a gyalázat és pokoli kín végtelen élete kezdődik! Engem akarnál megölni és nem jut-e eszedbe beteg feleséged, kinek végső lehelete átok lesz te reád, mert végtelen gyalázattal undokítád nevét? És nem jut-e eszedbe egyetlen gyermeked, akit velem együtt halálra sújtánál? — mondá növekedő lelkesültséggel.

És Kupecz nem birt ellentállani. Az öreg minden szava újabb sebet hasított szívébe. Érezte, mint foszlik szét az erőszakolt dac, a felesikart bátorság mind inkább, és mint veszi őt körül a rémület és borzadály, az öreg minden szavára, míg végre testi és lelki ereje végkép kimerülve, megtörtött az öreg Galambos lábainál rogyott össze.

— És most, ha a gyalázatot és kárhozatot ki akarod kerülni, azt teszed, amit én mondok, — mondá az öreg szigorú, parancsoló hangon.

Folytatjuk.

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönök et nyujt kezesség, betáblázás mellett, értékpapi vagy bármily más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tiszviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban, Felvilágosítást készségesen nyujt az intéze gazga ósága.

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HÓFÉHÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a hölgyeknek ma már kedvencz szépség ápoló szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség !

1. TÉGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POWDER fehér, crém és rózsaszin színben 1 20 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa egyedüli készítőknél drougeria [Szabadka.

Budapesti főraktárak Török József Király-utca 12. Görök Sándor „Opera“ gyógyszerár Andrassy-ut.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc-bőre tiszta, sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arc-bőr ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle**MARGIT-CRÉME**

az egyedüli szer, mely 5-6-szor használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszt, szeplőket, mártoltokat ráncokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja

A Földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan, páratlan és csodás **arc-szépítő**.

Kapható az egész világon.

Tégléje 1 korona és 2 korona.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, **ARADON**.

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond II.-Böszörményben Ercsey Gábor gyógyszerészeknél.

Wagner Manó

tan- és nevelőintézete.

Rákospalotán, Budapest mellett.

Nyolcz osztályu **főgimnázium** nyilvánossági és érettségi vizsgák tartási joggal.

Nyilvános **PÖL GÁRI** fiúiskola.

Lelkiismeretes felügyelet.

Alapos oktatás. Jó ellátás.

Kitűnő tanerők. Alapvető ismétlőtanítás

Nagy aranyas kert és játszótér.

A tanulók lehetnek bennlakók és félkiosztosok.

Kivánságra „Ismertetőt” küld az igazgatóság **Rákospalota**.

(Vasuti állomás, posta, távirida, telefon)

Örökös állást nyerhet bárki havi 500 korona jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselőjét a **Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál** (Budap st, VII., Károly-körut 13.) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is tisztehető.**Alaptőke 7 millió korona.****Takaréktűzhelyek**

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

Debreczen

legrégibb

Fényképészeti szaküzletében**Piac-utca 12.****Fényképészeti cikkek**

gyári árban

beszerezhetők.**Levélpapírok,**

Üzleti könyvek,

Képeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

BOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piac-utca 12. sz.

(vott Stenczinger-ház.)

Izléses**nyomtatványok**

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

Öndódon másfélhold föld eladó. Értekezni tulajdonosnál Malomköz 5. sz.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszabor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Griffler Lajosnál, Tokajban.

Elegánsan butorozott különbejárta utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Egy tanuló felvétetik Félégyházi János fűszerkereskedésében. Piac- és Miklós-utca sarok.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyu üvegajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Kiadó lakás. Hatvan-utca 42. sz. házban egy udvari 2 szoba, konyha és pinchehelyiséggel november 1-től kiadó.

Egy vasúst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

FÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Egy kisebb utcai lakás kiadó November 1-re Thaly Kálmán-utca 7.

Derékvarróleányok állandó alkalmazást nyernek Takács Sándorné nőruha varrodájában Kölcsey-utca 22.

Eladó butorok. Darabos-utca 48. hátnál az udvarban butorok elköltözés miatt eladók.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tőlem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ő-fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — **Am:** Pank Ödön bornagykereskedő, Fiuméba.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

Meteor Villamos Színház

Bocskai-tér 10.

Legkellősebb szórakozó helye Debrecen város közönségének.

Szombaton: 2 előadás. Este 7-9 óráig, 9-11

Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétköznap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

ugyszinte lakások pormentesítését

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalok. Telefon 878. sz

Nincs többé lyukszem!
Használja mindenképpen a Martin-féle lyukszem-tapaszt, mely 4-5 nap alatt a legrégebb, legmakacsabb lyukszemmel, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált lyukszemirtőszert kapható a feltaláló és készítőnél MARTIN TAMÁS gyógyszerésznél Újpest, Kossuth- és Dóczy-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jelenik meg.

Dr. BOROVSKY-féle

BOROLIN

gőnődörög, leom- és ideg-fájdalmak, köszvény, cukor-, ischias-, derék-, láb-szaggatások, hátszurások és egyéb sebek megszüntetésére. Kifejezetten fertőtlenítő szer, maga az olajréteg egyben óvszer is. Kapható mindenütt.

1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. **Elővétel:** Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület, Pó-utca 16. szám.

Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy újabb utánozók a valódi

Palma-kaucsuk-cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak kőszepes gumisarkok vannak, jól teszi tehát, ha károsodását megelőzően, a valódi Palma-Kaucsuk-cipősarok minden dobozban látható védjegyére ügyel!

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50

ik évfordulójunkat, kérje annak bérmentes beküldését.

KUNZ ÁRUHÁZ
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 6

Első segítséggel teljes gyógyulást ér a Tordy-féle 3 Király tea által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszlehellet, szívat gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Kéna, máj, veséj ellen, hosszabb használat után segít. **Haragos bántalmak** eloszlat, gyógytárban csomagja 50 Ft. (10-16 használatra). Tordy-név nélküli, rozsz hamisítás. Készít: Tordy Gy. ökl. = gyógyszerész, Budapest, Ökló-ut 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép
olcsó és jól
Kérjen a Royal írógépért Kovács A. és Tsa cégétől
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Eladó téglá !!

Hogy a beallott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzemképességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kívánatra árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r.t. Nyirbátor.

GERMANIA

ÉLETBIZTOSÍTÓ RÉSZV.-TÁRS.

Stettinben.

Alapítva 1857-ben.

Magyarország vezérképviselőség
irodái VI. Teréz-körút 39.

Biztosítási állomány

1008 millió K

Biztosítási alap 450 millió K

A biztosítottak nyereségtartaléka osztalék felosztásra
33.5 millió korona.

Olcsó díjak és magas osztalékok a nyereséggel biztosítottaknak.

A nyereséggel biztosítottaknak 1871. év óta nyereségreszedés és kamat fejében
145.3 millió korona került osztalék gyanánt kifizetésre, ebből csupán 1910. évre
11.4 millió korona.

Megtámadhatlanság.

Világkötvény.

Elévülhetlenség.

Prospektussal és t. v. ábi felvilágosítással szolgál

a miskolci főügynökség.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kén- és hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuszobántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, intányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.